

SLOVENEK

Velja po pošti:

celo leto naprej	K 26.—
pol leta	" 13.—
četrt leta	" 6.50
en mesec	" 2.20

V upravnistvu:

celo leto naprej	K 27.40
pol leta	" 13.20
četrt leta	" 5.60
en mesec	" 1.90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inšerate reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72mm):	
za enkrat	13 h
za dvakrat	11 "
za trikrat	9 "
za več ko trikrat . . .	8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.	

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

II. zasedanje vodstva S. L. S.

Ljubljana, 19. aprila 1909.

Sejo otvori načelnik S. L. S., dr. Ivan Šusteršič, ki najtopleje pozdravi novo izvoljenega dežel. poslanca Perhava.

POROČILO O POLITIČNEM POLOŽAJU.

(Poroča dr. Ivan Šusteršič.)

Načelnik stranke dr. Ivan Šusteršič v svojem poročilu naglašja, da se je Bie nerthova vlada ustanovila, ne da bi se bilo vpoštevalo Jugoslovance. Jugoslovani so izvajali posledice, stopili v opozicijo in delali, da se je ustanovila velika opozicija »Slovanska jednota«, ki šteje nad 120 članov. Iz S. L. S. je prišla prva iniciativa za osnovevanje »Slovenske jednote«. Prvo izkušnjo je prestala pred Veliko nočjo. Prestala jo je sijajno. Velika večina »Slovenske jednote« je prepričana, da je prav postopala. Taka velika skupina ne more in ne sme delati desperado-politike — njena taktika mora biti pametna in zmerna. Uspeh je imela »Slov. jednota« s svojim najnujnim predlogom nasproti Hochenburgerju, za katerega je dosegla absolutno večino. Pri rekrutnem kontingentu je velika večina »Slovenske jednote« glasovala zanj. To je bila najboljša poteza. Bili smo pred nevarnostjo, da se zapletemo v svetovno vojsko. V tem trenutku smo se morali pokazati močne. Če bi bil vojaški kontingent sprejet le z malo večino, bi to bilo smatralo inozemstvo za slabost, in nevarnosti bi se povečale, da se prične vojska. Vsak pameten človek mora želeči, da se ohrani mir. Okolnost, da je glasovala »Slovanska jednota« za rekrutni kontingent, je pokazala inozemstvu, da je Avstrija močna. To je pa tudi ugodno vplivalo na notranji politični položaj. Naj bi bila »Slovanska jednota« glasovala proti vojaškim novincem, bi kričali Nemci, da so oni rešili državo. To so izprevideli tudi druge slovenske stranke, ki so glasovale za rekrute. — Podlegla je pa »Slovanska jednota« z nujnim predlogom glede na zakladne liste, kjer nismo dosegli niti navadne večine. Ves položaj je bil tak, da ni bilo mogoče, da bi bila zbornica glasovala drugače. Razpravljalo se je o tem predlogu v najneugodnejšem položaju. Pri srečni rešitvi avstro-srbske vnane krize je »Slovanska jednota« sodelovala. Navadna laž je trditev, da je v tej krizi zmagala Nemčija. Če to trdijo nemški listi, je to umljivo, ker je to voda na nemško-nacionalni mlin. Da pa tako pišejo celo tudi slovenski listi in še celo slovenski listi, je največja neumnost. V tem vprašanju je edino zmagala Avstrija. Nemčija je bila prisiljena, da nam ostane zvesta po vsem zunanjem položaju. Nemčija je osamljena, nima drugega kot nas. Če bi bila storila drugače, bi odvrnila še Avstrijo od sebe. Zato nam je zvesta ostala. Naša diplomacija je to dobro izrabila. Ob tej krizi se je pokazalo, da sta edino za vojsko pripravljeni Avstrija in Nemčija, ki sta edini državi, ki se upata in znata udariti.

Domača politika.

V kratkem zadnjem kranjskem deželnozborskem zasedanju je rešila zbornica ves po vodstvu določeni program. Deželni zbor se snide najbrže zopet jeseni. Upamo, da bo imel na razpolago za delo vsaj šest tednov. Rešiti se mora proračun in druge važne točke in potrebe.

Vesel dogodek je izid dopolnilnih volitev v vipavskem in idrijskem okraju. Brez vsakega posebnega truda je naš kandidat zmagal. Govornik omenja občinske volitve v Cirknici. Cirkniška občina je bila od nekaj v nasprotnih rokah. Že dosedanj uspeh je pokazal, da ogromna večina stoji v taboru S. L. S.

Liberalno stranko govornik nato poziva, naj zapreči pri svojih somišljenikih po deželi razbijanje shodov S. L. S. Naloga liberalne stranke same je, da naredi red v tem oziru. To od nje zahtevamo. Če se še kdaj kaj takega zgodi, jo bomo delali odgovorno za surovosti njenih pristav. (Živahno odobravanje.)

Profi. Jarc naglašja, kako razorana je bila češka politika v zadnjih desetih letih. — Mladocéh Mastalka je že sedaj naglašal, da naj se oprimejo pozitivne politike in naj se bolj ozirajo na Jugoslovane in njih razmere in potrebe. Ves ta preobrat pri Čehih se je izvršil le vsled vpliva »Slovenske jednote«, ki je že v tem kratkem času tako blagodejno vzgojno vplivala na Čeha, ki se bodo odslej naprej bolj zanimali za Jugoslovane. In za ta preobrat gre v prvi vrsti zasluga našima voditeljima dr. Šusteršiču in dr. Kreku. (Živahno pritrdjevanje.)

K besedi se oglašijo še gg. župnik Oblak, ki slika hinavsko agitacijo liberalcev po Dolenjskem, župnik Kalan, dr. Rožič.

Razprave so se udeležili še: dr. Krek, župnik Oblak, dr. Rožič in dr. Šusteršič. Komerčni svetnik Povše, ki vodi med dr. Šusteršičevim poročilom sejo, izjavi, da se iskreno zahvali za naravnost vzorno vodstvo »Slovenskega kluba« načelniku S. L. S. dr. Šusteršiču. (Živahni »Živio« klici dr. Šusteršiču.)

3000.

Težko kdaj je Gorenjska, odkar se Slovenci sploh v narodnem in kulturnem oziru gibljemo, videla zbranega toliko ljudstva, kakor 18. t. m. na mladeniškem shodu v Šenčurju. Blizu 3000 mladeničev, mož, deklet in žena iz gorenjske plati se je zbralo pod milim nebom, da se navdušijo za misel mladeniškega združenja na krščanskem in demokratiškem temelju.

Telovadci Orli so prikorakali zjutraj iz Ljubljane, št. Vida, D. M. v Polju, Šmartna pod Šmarno goro, Viča, Škojše, Loke ki je bila najbolj zastopana, Tržiča in Šmartna pri Kranju; lepa četa, na čelu ji trobentači. Dan je bil krasen in nebo čisto in svetlo kot ribje oko. Pri sv. maši v Šenčurju je preč. g. kanonik Šiška vnel mladeniče in ljudstvo v prekrasnem govoru za ideale krščanske telovadske organizacije. Razlagal je simbolično ime Orel tako vzneseno, do jedra segajoče, da bodo naši Orli težko kdaj čuli lepšo himno na našo organizacijo. Orel — tica, ki se do solnca povzpneja, se greje ob žarkih nemiljive resnice in iz vira milosti pije in srka vase jekleno moč . . .

Na popoldanskem shodu, kateremu je predsedoval burno pozdravljeni preč. g. kanonik Šiška, je prvi govoril, poslanec g. Zabret, ki je vzneseno pozdravil mladeniče. Nato je govoril brat Ivan Podlesnik. Razložil je v ognievitem govoru temelje naše organizacije, ki so odkritost, medsebojna ljubezen, junaštvo in predvsem poštenost. Kakšen mora biti slovenski fant, ki stopi med Orle, to je opisal govornik do najmanjše podrobnosti, zlasti lepo pa je naslikal, kako se tvori značaj in kaj je njega vir: nezlomljiva volja. Naslikal je nato krive preroke, ki mladino zavajajo, da bi pogazila, vero svojih očetov in molila novodobne malike, ki so nestrpnost, takozvana absolutna narodnost, upornost, sirovost in moljenje samega sebe. Slovenski krščanski mladenič pa je plemenitaš na duhu, na telesu zdrav in čil, visok v svojih mislih, vreden ponosnega imena: Orel!

Franc Terseglav je, spominjajoč se ravnokar vršče se beatifikacije sv. Deviče Orleanske, označil za najlepši plod in vzor vzgoje v naši mladeniški organizaciji vitežtvo. Veselje prinašamo in udarimo, kadar in kamor je treba. Nič ni na nas

mrkega »klerikaistva« in pobešenih glav, ampak katoličani smo, napredni, željni prosvete, ki od dne do dne z našimi cilji vred rastemo. Govornik je opisal glavne hibe, sebičnost, lenobo duha in napačen ponos, pa razložil, kako morajo naši mladeniči v boju sami s seboj izkušati to premagati. Kar pa bo največje vrednosti — naši fantje bodo stebri družin, na katerih trdnosti, poštenosti, varčnosti in ljubezni se bodo vsi poizkusili razkatoličanja našega ljudstva razbili. Hoditi pota božja — bo geslo tem očetom in materam! Končal je govornik z navdušeno apoteozo slovenske kmečke matere, ki je vse, kar se je velikega v našem narodu zamislilo, zgradila in vdejavila.

Zanimiv je bil govor dr. L. Lenárda, ki je nato sledil. Razložil je, kaj je alkoholizem in kakšne posledice ima v fizičnem in gospodarskem oziru. Povdarjal je, da ima ravno mladeniška organizacija v tem oziru vršiti pravi apostolat.

Albert Jeločnik, načelnik Zveze Orlov, je nato med večkratnim viharim odobravanjem, ki je prekinjevalo njegov govor, slikal vzor-telovadca. Glasno in jasno je povedal, da krščanski mladeniči zato telovadijo, da si ohranijo duha čilega in do vznetega za najvišje ideale, ki jih je samo katolištvo vstanu nuditi in v nas ohranjati. Posebno pa je povdarjal odkritost, s katero gredo naši fantje v boj, in krepko ožigosal hinavstvo liberalnih frazerjev, ki se delajo verne, da bi vlovili kaj fantov. Z lažjo pa se ne grade organizacije. Gromovito odobravanje, s katerim je ljudstvo govornika aklamiralo, je pokazalo, kako je zadel, kako ljudstvo samo sodi nasprotnike.

Za našimi tisočimi je bilo — varno odzadaj — 5 liberalnih študentov iz Kranja, od kojih se je eden v primerni daljavi skrajno predrzno in neumno obnašal. Podlesnik in Terseglav sta pozvala liberalne študente, naj stopijo na oder in povedo, kaj jim je na srcu: če bodo kaj dobrega povedali, se bo sprejelo v statute Zveze telovadnih odsekov. (Velika veselost.) Kdor pa odzadaj pri plotu sloni in godrnja, pa se, javno vprašan, kaj mu ni prav, ne odzove, to je ničvredno in pomilovanja vredno bitje. Čudno je da se upa par liberalnih dijakov sploh na naših shodih prikazati, ker dozdaj jih nikjer ni bilo, koder se je za ljudstvo kaj koristnega delalo. Seveda se ni nihče odzval pozivu, ampak je vseh pet radikalnih mladeničev pobralo šila in kopita in so odšli, še bolj tiho kakor so se prikazali. Poskrbeli pa so za humorističen intermecc, kajti silno se je ljudstvo zabavalo, videč plašnih pet postav kranjskega »radikalizma«.

Nato je sledila javna telovadba in telovadba na orodju. Ljudstvo je na navdušeno gledalo mladeniče. V Šenčurju soloh nobeden ni ostal doma. Po končani manifestaciji si srečal samo vesele obraze — fante, može in žepa, ki, vračajoč se domov, niso o nobeni drugi stvari govorili, kakor o sijajnem shodu in telovadbi. Šenčurski fantje so se takoj zbrali in vse potrebno ukrenili da se ustanovi odsek. Šenčurskemu Orlu, ki bo brezdvoma eden najmočnejših v naši Gorenjski, krepak Na zdar!

Spominjati se moramo pri tej priliki v prvi vrsti vnetih gg. župnika šenčurskega Šiške in kaplana Kmeta, ki imata največ zasluge, da se je tako ogromno število mladeničev in mož v Šenčurju zbralo. Hvala pa tudi vsem drugim mero-dajnim faktorjem v Šenčurju, ki so lepi Šenčur tako bogato in lepo okrasili z mlaji, loki in zastavami.

Na kolodvor v Kranj so Orli korakali v četi med veselim trobentanjem. Na kolodvoru se je sicer zbralo nekaj liberalnih čukov, pa niso imeli prilike stopiti v akcijo, ker se je obenem zbralo veliko več naših vrlih somišljenikov iz Kranja, ki so, ko smo se odpeljali, vzklikali gromovito,

da je daleč odmevalo, »Na zdar!« in polnoma udušili čivkanje različnih kosov iz Kranja, če ga je sploh kaj bilo.

Neizbrisno ostane večerajšnji dan v spominu našim Orlom, pa tudi celi gorenjski plati! S trdnjavami krščanske misli bomo, kakor z železnim obročom, prepregli kranjski okraj — če Bog dá in sreča junaška!

Revolucija na Turškem.

(Najnovejša poročila.)

MLADOTURŠKA VOJSKA KORAKA PROTI CARIGRADU.

Enver-bej vodi čete.

Solun, 19. aprila. Pri velikanskem shodu, na katerem so govorniki strastno napadali sultana, češ, da je on povzročil punt v armadi, da uniči Mladoturke ter ukine ustavo, je množica navdušeno sklenila, da koraka vse makedonsko vojaštvo proti Carigradu in porazi Staroturke. Nastopili so tudi albanski, bolgarski in grški govorniki, ki so povdarjali, da je zdaj treba pozabiti na vse, kar loči, in zasledovati en sam cilj.

Tudi drinopoljsko, monastirsko in skopjejsko vojaštvo je za Mladoturke.

Solun, 19. aprila. Vesti, da so se vojniki v Drinopolju, Monastirju in Skoplju uprli mladoturškimi častnikom, so popolnoma neosnovane. Vojaki so navdušeno izjavili, da korakajo proti Carigradu.

Solun, 19. aprila. Akcijo proti Carigradu vodi berolinski turški vojaški atašé Enver-bej, ki je zdaj v Solunu. — Enver-bej je dejal, da se bo s staroturškimi uporniki postopalo z vso strogostjo, da se za vedno prepreči reakcionarne intrige sultana.

Kako prodira vojaštvo proti Stambulu?

Berolin, 16. aprila. »Lokalanzeiger« poroča, da bode vojaštvo proti Carigradu korakalo v koncentričnem maršu, in sicer gre drugi zbor iz Drinopolja, bataljoni tretjega zbora pa iz Soluna.

MLADOTURŠKE PREDČETE SO ŽE BLIZU CARIGRADA!

Carigrad, 19. aprila. Štirje mladoturški bataljoni so dospeli že v Cataldžo, neposredno pred Carigrad. Ondotna posadka je zbežala z orientnim vlakom v Carigrad. Tu se je postavila pred parlament in prosila nadaljnji povelj. Parlament je poslal v Cataldžo generala Kurid-pašo, da se pogaja z mladoturško predčeto. Pozneje se je v Cataldžo podala deputacija parlamenta, sestojeca iz 8 generalov in duhovnikov. Opravila ni ničesar. Dozdaj je v Cataldži zbranih 2000 mož. Drinopoljski kor, pod vodstvom Nazim-paše jako dobro discipliniran in stoji na strani Mladoturkov, menda vendarle ne gre z drugimi četami proti Carigradu, to pa zato, ker mora varovati mejo proti Bolgariji. Sicer so pa makedonski Bolgari dali na razpolago 2000 četašev pod vodstvom Gerasimova. Mladoturki so izjavili, do bodo vse voditelje Staroturkov, v prvi vrsti pa Izmail-Kemala pobesili na drevesa pred parlamentom.

STAROTURKI SO IZGUBLJENI?

Carigrad, 19. aprila. Tu vlada strašna panika. Trgovine so vse zaprte. Poizkusi duhovnikov, soft, da bi pregovorili mladoturške bataljone pred Carigradom, so brezuspešni. Vojaki tabore 20 kilometrov pred mestom. Na čelo drugih vstehi mladoturških čet se je postavil tudi Muktar-paša, poveljnik 2. zbora, katerega so bili uporniki iz Carigrada preganili. Opaža se tudi, da se vojaki, ki so zdaj v službi reakcije, že nevarno nagibljejo k mladoturkom.

KOMPROMIS?

Carigrad. Splošno se sodi, da vsled nevarnosti, da bi ruske vojne ladje

forcirale Dardanele, pride med sultanom in Mladoturki do kompromisa. **Za tučce ni nevarnosti.**

Skoplje, 19. aprila. Mladoturški voditelji so izjavili, da garantirajo popolnoma za varnost tučcev. Mir in red se v vseh makedonskih mestih strogo vzdržuje. Vojaško akcijo proti Carigradu vodi Mohamed Šefket - paša.

STRAŠNO KLANJE V CARIGRADU.

Carigrad, 19. aprila. Staroturki so tu umorili 200 gojencev vojne šole in vse častnike gardnega kavalarijskega polka. Armenci so na strani Mladoturkov in so vsled tega, ker so Staroturki v Adani 400 Armencev poklali, silno razburjeni. Carigradsko prebivalstvo se boji bombnih atentatov. — O umoru častnikov gardnega kavalarijskega polka se poroča: Vojaški, katere so vodili hodže, duhovniki, so vseh 30 častnikov peljali na dvorišče in od njih zahtevali, da prisežejo na šeriatsko postavo. Ker častniki niso hoteli, so jih kakor pse s puškami pobili. Razburjenje zaradi teh grozot je splošno.

Kdaj se začne boj?

Solun, 19. marca. Mladoturki bodo koncentrirali v Cataldži 40 bataljonov, kar se izvrši v 8. dneh. Z Mladoturki se združi tudi bolgarski četovodja Sandanski. Bolgarskih prostovoljcev je 10.000, albanskih pa 12.000.

Solun, 19. aprila. Veliko Mladoturkov zahteva, da se odstrani cela dinastija.

Vlada pomirja in obljublja poravnavo.

Carigrad, 19. aprila. Turška vlada je poslanikom velevlasti zagotovila, da so vesti, ki jih razširjajo po inozemstvu o položaju Mladoturki, senačne pretiliranosti. Razsodni krogi upajo, da bo vlada odnehala, se z Mladoturki pobotala in vpostavila prejšnje stanje.

Rusi se gibljejo.

Carigrad, 19. aprila. Rusko črnomorsko vojno brodovje (8 ladij) križari v oddaljenosti 2 ur pred vhodom v Bospor.

Solunske oblasti ne priznavajo nove vlade.

Solun, 19. aprila. Tukajšnje oblasti ne priznavajo nove vlade in pošiljajo njene odredbe nazaj. Policija zelo pazi, da tukajšnji Staroturki ne pridejo s carigradskimi v dotiko.

Sultan.

Carigrad, 19. aprila. Major Niazi-bej, voditelj Mladoturkov v julijski revoluciji, je sultanu brzojavil, zakaj se je postavil na čelo reakciji. Sultan je brzojavno odgovoril, da on niti ne misli na to, da bi ustavo preklical.

Francija.

Toulon, 19. aprila. Proti Turčiji sta odpluli bojni ladji »Victor Hugo« in »Jules Michelet«.

Mladoturška poročila, da so v Drinopolju za Mladoturke, niso resnična?

Sredce, 19. aprila. Iz Drinopolja sta odšla dva polka proti Cataldži. Toda mladoturški častniki, ki so iz Soluna v Cataldžo dospeli, niso zaupali drinopoljskima polkom in so izkušali polka pregovoriti, da se vrnejo v Drinopolje. Vojaški pa se niso hoteli pokoriti, vsled česar je prišlo do boja, v katerem so Drinopoljci podlegli in se morali umakniti. Duhovniki v Drinopolju navdušujejo ljudstvo in vojake za sultana, naslednika kalifov in za sveto postavo in pozivljajo na boj proti brezverskim mladoturkom.

Mesarji.

Drinopolje, 19. aprila. Staroturki so zasedli železniško progo od Carigrada do Drinopolja. Ustavljajo vlake, tirajo iz vozov Mladoturke ter jih pomore.

Dnevne novice.

+ V Dolenji vasi pri Senožecah je bil včeraj popoldne lep shod, katerega so se udeležili možje iz domače in sosednjih vasi. Bilo jih je več tudi iz Vrabč in bližnje Primorske, da se posvetujejo o zgradbi potrebne ceste od Branice mimo Vrabč do Dolenje vasi proti Divači. Shod je počastil tudi velebl. gospod okrajni glavar Schitnik iz Postojne, dalje so bili navzoči goriška poslanca brata Štrekelj in novi vipavski poslanec B. Perhavec. Shodu je predsedoval g. Hrovat iz Senožec. Deželni in državni poslanec Žitnik je dve uri poročal o vseh najvažnejših vprašanjih, ki so se obravnavala v deželnem in državnem zboru. Posebno obširno je poročal o vladnem načrtu soc. zavarovanja ter zavračal podle napade zakotnega ljubljanskega mazača na poslance S. L. S. Na poziv predsednikov ni nihče izmed stoterih mož, ki pripadajo

trem političnim strankam, vzdignil roke proti glavnim načelom starostnega zavarovanja, ako se izpremene nekatere določbe v načrtu in prid samostojnih zavarovanecv. Shod je trajal nad dve uri v najlepšem redu. Vsa čast možem!

+ V Mavčičah pri Kranju je bil včeraj popoldne mnogobrojno obiskan političen shod, na katerem je poročal deželni odbornik E. Jarc o političnem položaju in delovanju dež. zbora in odbora. Navzoči so izrazili soglasno svoje zadovoljstvo z delovanjem poslancev S. L. S. v deželnem in državnem zboru.

+ XLV. redni občni zbor »Slovenske Matice« se vrši v ponedeljek, dne 26. aprila 1909, ob osmi uri zvečer v Ljubljani v mestni dvorani. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. Tema: Žrtva in požrtvovalnost. 2. Letno poročilo tajništvo za dobo od 15. maja 1908. do 20. aprila 1909. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1908. *) 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9 a društvenih pravil). 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za leta 1909. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora. Po § 12 al. 5. društ. pravil izstopajo letos iz odbora gg.: Finžgar Fran S., Gangl Engelbert, Govekar Fran, pl. Grasselli Peter, dr. Lončar Dragotin, Milčinski Fran, dr. Murko Matija, Svetec Luka, Trstenjak Anton in ing. chem. Turk Jakob. Poleg teh bo občnem zboru izvoliti namesto izstopivšega odbornika g. ravnatelja Wiesthalerja Frana, še enega odbornika, za dobo dveh let.

+ Umirovljenja. Umirovljen je bivši kranjski deželni predsednik, sekcijski šef v notranjem ministrstvu Viktor baron Hein ter je tem povodom dobil od cesarja red železne krone I. razreda. — Cesarjevo zahvalo za delovanje dobi povodom svojega umirovljenja višji deželnosodni svetnik g. J. Škerlj v Novem mestu.

+ Državno subvencijo 4000 K je dobila »Zadružna zveza« za ustanove revnih gojencev »Zadružne šole«.

+ Slov. katol. izobraževalno društvo v Kostanjevici na Dolenjskem je imelo včeraj ustanovni občni zbor. Predaval je dr. Lovro Pogačnik. Število zborovalcev presega stotino in je večina njih že pristopila društvu. Slovenska dijaška zveza je društvu že priskrbela jako lepo knjižnico. Vse kaže, da bo se to društvo krasno razvijalo.

+ Duhovske vesti z Goriškega. Pravima konzistorijalnima svetnikoma sta imenovana dr. Anton Gregorčič in častni kanonik Franc Castelliz.

+ Vlada in pravica. Pred kratkim je vlada izvršila zopet imenovanje članov v industrijski svet. Kako se naravnost norčuje iz nas Slovencev je razvidno iz tega, da je za Kranjsko imenovala dva Nemca, Samassa in Noota, pa nobenega Slovenca.

— Umrli je dne 16. aprila v Škocijanu pri Mokronogu tukajšnji poštar Ludovik Urbančič. Šel je kakor navadno v Mokronog po pošto, nazaj grede je pa, kakor se sodi, najbrže padel v nezavest in padel z voza. To mnenje se potrjuje s tem, ker ga je našel neki posestnik ležati pri vozu, vajeji pa so bile ovite okoli koles. Položil ga je na voz, odpeljal domov in kmalu nato je izdihnil. Svetila mu večna luč!

— »Revizor« v telovadnici c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju se bo predstavil v sredo, dne 21. aprila t. l. (začetek ob 5. uri popoldne) in v četrtek, dne 22. aprila t. l. (začetek ob 8. zvečer). »Revizor« je svetovnoznana komedija Gogoljeva (roj. dne 31. sušca 1809) v petih činih. Igro uprizore dijaki gimnazije v Kranju. Na sporedu sta tudi dve pevski točki in orkester društva »Sloge«. Čisti dobiček je namenjen »Dijaški kuhinji« in pa »Podporni zalogi«. Cene sedežem in stojiščem so zelo nizke. Prijatelji in dobrotniki naše mladine dobrodošli!

§ Grozen požar vsled velikonočnega streljanja se je povzročil v Št. Jurju v Slovenskih goricah na Velikonočni ponedeljek. Domači deček je streljal, iskre so odletele v slamnato streho, katera se je takoj vnela ter je veliki ogenj upepelil pet gospodarskih poslopj.

— Trije detomori v enem tednu. Tekom enega tedna so našli v Trstu tri novorojenčke mrtve: enega v Montebellu, drugega na Opčinah, in sedaj zopet na sprehajališču pri sv. Andreju.

— Dr. Stanich demisioniral. Predsednik upravnega odbora v Pulju, dr. Dominik Stanich, je podal ostavko, baje zavrlo bolezn. Pravi vzrok je zavoženo občinsko gospodarstvo. Posle je prevzel podpredsednik, odvetnik Bregato.

— Wieser pojde? Znani ultranemec Wieser, ki je nameščen kot postajenačel-

*) Računski sklep in ostali računi so gg. društvenikom v pisarni na ogled in jim bodo na občnem zboru samem tiskani na razpolago.

nik na goriškem državnem kolodvoru, katerega tamošnji slovenski uslužbenci pre-dobro poznajo zbog njegovega postopanja v prilog k nam v Gorico privandranim nemškimi uslužbencem, ki izpodrivajo naše domačine in jih tako pehaajo od kruha, ki pritiče v prvi vrsti za tako službo sposobnim domačinom, ki za to prosijo, pojde iz Gorice. Tako se namreč govori po Gorici.

— Umrli je v Zagrebu občinski svetnik Štefan Timet.

— Izredna seja občinskega odbora v Spodnji Šiški je danes ob 6. uri zvečer. čer.

— Ugodni nakup plemenitih bikov in junic. Deželnemu odboru je ponudilo veliko število posestnikov v nakup plemenitih bikov in junic od 1 do 2 let starih. Od teh je nekaj prav lepih. Pregledal jih je večidel že deželni živinorejski nadzornik. Opozarjamo na to posebno občine in živinorejske zadruge. Sedaj je čas licencovanja in bode velikim občinam manjkalo bikov. Zakaj bi šli lepi biki v mesnico, slabi bi se pa redili za plemo.

— Italijanski vojak na avstrijskih tleh. Te dni so kmetje tik italijanske meje med Čoprisem in Nogaredom opazili pet italijanskih vojakov, ki so za kakih 200 metrov prekoračili avstrijsko mejo ter plezali po raznih murvah in dajali razna znamenja vojakom, ki so se nahajali na italijanskem ozemlju. Kmetje so šli do bližnje orožniške postaje in to naznanili, narkar so se na lice mesta podali naši orožniki. Ko so italijanski vojak opazili naše orožnike, so jo koj pobrisali preko meje.

— Umrli je v Kranju hišni posestnik g. Jakob Killer.

— Natečaj. Razpisana je učiteljska služba na trirazrednici v Vel. Laščah do 19. maja. Prošnje sprejema c. kr. okr. šol. svet v Kočevju.

— Smrt v tujini. Umrli je v Clevelandu Josip Strah, doma iz Trebnega na Dolenjskem.

— Pod tovorni vlak se je vrgel 19 let stari Franc Bajc iz Trsta. Vlak ga je stransko razmesaril.

Štaterske novice.

§ V Zdolah pri Vidmu se je vršil včeraj, 18. aprila, javni shod S. K. Z. Predsedoval je g. Pajdaš. Gosp. dr. Jankovič je govoril o delovanju deželnega zbora in poslanec Pišek o delovanju državnega zbora in programu za deželni zbor. Navzočih je bilo tudi več nasprotnikov, pa vsi so izvajanja govornikov popolno odobraval in se izjavili, da volijo oba. Tudi domače lokalne razprtiše so se poravnale. Neki ugleden nasprotnik se je po shodu izjavil: Dokler nisem Pišeka osebno slišal in poznal, sem lažjivi pisavi »Narodnega Lista« verjel, sedaj pa grem za posl. Pišeka v ogenj. Ta shod (zborovanje) ostane nam v najboljšem spominu in vsi gremo s S. K. Z. za nene kandidat.

§ Od nemčurjev nahujskani fantje so v ptujski okolici dejanski napadli ptujskega odvetnika dr. Brumna.

§ Pred celjskimi porotniki se bodo vršile te dni naslednje obravnave: Anton Vodlep in Jakob Arzenšek, uboj; Jožef Speh, uboj; Amalija Ivančič, umor; Amalija Rakun, detomor; Anton Suligoj, tatvina; Janez Krkovič, ponarejevanje kreditnih papirjev; Viljem Wele, sleparija. Janeza Krkoviča, je kakor znano izročila Amerika ter je glava oni družbi ponarejevalcev denarja, ki so razpečali ogromno ponarejenih 20kronskih bankovcev.

§ Umrli je v mariborski bolnici posestnik Josef Kotnik.

§ Aretirali so v Mariboru 16 let staro dekle Lucijo Juvan iz Čeruč pri Ljubljani.

§ Smrtna kosa. Dne 18. t. m. je umrl č. g. Franc Zdolšek, ml., župnik v Sv. Jerneju pri Konjicah, po dolgotrajni bolezn. (sušici) v 44. letu starosti.

Ljubljanske novice.

lj Javno predavanje o Benetkah in beneških znamenitostih se vrši jutri v torek, točno ob pol osmi uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«, nakar še enkrat opozarjamo. Predava dr. J. Jerše. Predavanje bodo spremljale skioptične slike.

lj Veliki zabavni večer slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«. V prostori »Unionovi« dvorani se je zbralo včeraj več odličnega ljubljanskega občinstva, da čuje najnovejši pojav glasbenega društva »Ljubljana«: novi mešani zbor. Navzočih je bilo mnogo glasbenikov, med njimi na čelu gg.: Foerster, Hubad in ravnatelj »Glasbene Matice« Gerbič, ki so se vrolo pohvalno izrazili o novem zboru. Konstatiramo pri tej priliki, da je napredek društva pod vrhim vodstvom g. dr. Pegana in gospoda pevovodje Antona Svetka naravnost izborn. Če bi hoteli

od točke do točke oceniti skrbno sestavljeni spored, morali bi postati mnogo preobširni. Omejiti se moramo na splošno pohvalo »Slovenske Filharmonije« in izbor-nega novega dirigenta g. Bogomila Frise-ka. Kakor vojskovodja, ki vodi svojo četo navdušeno v boj, tak je bil njegov nastop, a gromovito odobravanje, ki je sledilo vsaki eksaktno izvajani glasbeni točki, naj bo kot priča pridobljeni zmagi. Med drugimi instrumentalnimi točkami omenjamo posebej »Intermezzo« iz Parmove opere »Ksenija« in Jaklovo »Potovanje po Kranjski«, kjer so združeni vsi motivi naših najobčnejših krasnih narodnih pesmi. Kapelnik g. Frisek je bil takoj pri nastopu živahno pozdravljen in potem, ko je vodil koncertne točke z največjo bravuro, koncem vsake živahno aklamiran. Napeta tišina je zavladovala, ko je nastopil pod vodstvom g. Svetka novi mešani zbor ter zapel lepo harmonizirani sklad-bi Bajukovi: »Čez tri gore« in »Nocoj, pa, oh nocoj«. Fino niansiranje, lahkoten nastop, nepretrgano prehajanje iz akorda v akord dokazuje vrhlo pevskega zbora, posebej pa še gospoda pevovodje. Mislimo, da ustrežemo obema, če se ne spuščamo v daljne podrobnosti, kajti izraz vseobče pohvale je obstal v tem, da koncem 7. in 8. točke gromovito odobravanje sploh ni hotelo pojenjati. — G. Orehek je izvršil svojo nalogo v popolno zadovoljnost in pokazal obenem iznova svoj dramatični talent. Seveda zasluži največjo pohvalo tudi dvojni solospov g. profesorja A. Robide, ki ume s finim predavanjem, s pravim dramatičkim akcentom udariti na prave strune. Mnogo točk sporeda se je moralo na splošno zahtevno številno zbrana občinstva ponavljati, n. pr. »Unionovi kuharji« gg. Lozar, Globelnik, Božič in Koželj. Izmed navzočih navedemo poleg že v uvodu imenovanih glasbenikov: drž. poslanca dr. Kreka in dr. Hočevanja, dež. odbornika prof. Jarca in dr. Lampeta, dež. poslanca dr. Zajca in Perhavca, šol. svetnika dr. Bejjaka, vodjo dež. bolnice dr. Gregoriča, dr. Krisperja in mnogo uradnikov, profesorjev itd. ki jih ne moremo navesti imenoma. Bil je dan popolne zmage, prerोजना v zorni pomladi.

lj Pevska skušnja »Ljubljana« bo prihodnjo sredo 21. t. m. točno ob osmi uri zvečer v društvenih prostorih. Za točnost in polnoštevilno udeležbo prosi pevovodja.

lj Obravnava radi odstranjevanja nemških napisnih desk se je danes pričela pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Obtožencev je 22. Obtožnica pravi, da so obtoženci sami ali pa z žuganjem povzročili, da so se odstranili nemški napisi pri Viktorju Nagyiju, Adolfu Kordinu, Vikt. Gärtnerju, Janezu Skofizhu, Alojziju Perschetu, Adolfu Mikuschu, Recknagelu (zum Schäferhut), K. Hamannu, Rozi Worm, Mariji Kalan, Karlu Rudholzerju, Henriku Kendi, Ivanu Eberle, pri trafiki Gruber, Viktorju Schifferju, pri »Öhlerju«, Ivanu Krisperju, Francetu Regorschku, pri lekarni Mardetschlagerja, Ant. Leutgebu, Josipu Goldsteinu, Josipu Pocku, pri trafiki Blaznik, Francetu Meisetz, Aleksander Backu, Gattfriedu Götzelnu, Gvidon Stadlerju, Janezu Jasencu, Antonu Kancu, pri Kuncu, Mihaelu Kastnerju, Polikseni Kirbisch, pri bukvarni Kleinmayer, Alojziju Korsiki, Francetu Szantnerju, Adolfu Reichu, pri Staculu, Francetu Kaiserju, Ivanu Oblaku, pri trafikah Češarek, Mrzlikar, pri kavarni »Eggia«, pri restavraciji Friedl, pri lekarni Mayer, I. Somnitz, Lassnik in pri Mahrovem zavodu.

Obtoženi so: Žiga Vodusek, koncipient, Leopold Tratnik, visokošolec, Vladimir Rohrman, tehnik; Ernest Windischer, trg. pomočnik, France Miklavc, trgovčev sin, Josip Lotrič, preglednik učitniškega zakupa, France Kozina, učiteljskišnik, France Podržaj, brivec, Rudolf Est, vseučiliščnik, Albin Orehek, knjigovodja, Martin Sušnik, tesar, Jožef Bukovnik, ti-skarski učenec; Ciril Kranjc, ključarski pomočnik, France Fatur, ključavničarski pomočnik, France Krapež, kavarnar, Jožef Straus, postrešček, Ant. Meglič, obrtni učenec, Danilo Cerar, trgovski učenec, Ludovik Lovšin, delavec, France Škof, delavec, Viljem Leben, mizarski učenec, Valentin Lucin, mizarski učenec, Zaslja-nih bo okoli 68 prič, za okoli 50 prič je pa državno pravdnitvo izjavilo, da zad-ščja prečitane njihovih pismenih izav. Senatu predseduje svetnik Vedernjak, vo-tanti so svetniki Einspieler in Hauffen ter g. Graselli, drž. pravništvo zastopa dr. Neuperger, zapisnikar je avskultant Luz-ner, zagovorniki so: dr. Pegan, ki zagovarja obtožence: Albina Orehka, Ludovi-ka Lovšina, Franceta Škofa in Viljema Lebna, dalje dr. Tominšek, dr. Kokalj, dr. Hribar, dr. Novak, dr. Švigelj.

Iz obtožnice se začasno izloči učite-ljiščnik Franc Kozinc, kateremu se vabilo k glavni razpravi ni moglo dostaviti. Na predlog dr. Novaka se tudi proti obto-

žencu tesarju M. Sušniku danes še ne obravnava, ker je Sušnik baže bolan. Sodni dvor glede Sušnika sklene, da se takoj polizveduje glede nenavzočega Sušnika. Na dalji predlog dr. Kokalja glede udeležitve nekaterih obdolžencev pri današnjih volitvah, sodni dvor sklene, da se obravnava ob poludne prekine.

Po prečitaniu obtožnice se oglasi k besedi zagovornik dr. Pegan. Predlaga, da se izloči postopanje za vsakega obtoženca in da se o vsakem posamič razpravlja, ker nima zadeva nobene notranje zveze, državni pravdnik jih skupno toži, ker hoče delati prah ali pa iz komoditete. Sodni dvor je dr. Peganov predlog odbil. Dr. Pegan: Naznanjam ničnostno pritožbo. S tem monsturnim procesom se napravljajo veliko uslugo nemški manjšini. Taka obtožnica je mogoča le v Zagrebu ali pa v Ljubljani.

Ij **Ljubljanske občinske volitve** so se danes pričele z volitvijo III. razreda. S. L. S. se jih ni udeležila. Nekaj naših volivcev je pred volitvami nekoliko zaro-potalo in to je spravilo v nepopisen strah magistratno gospodo. Dr. Tavčar je moral posnemati Turka in hodil je po oštarijah. Bil je pravi narobe dr. Lueger. Dočim je dr. Lueger moral obiskati skoro vse dunajske gostilne, ko je liberalizmu iztrgal velikomestni Dunaj, je dr. Tavčar sedaj moral braniti s čevičkom in sifonom podirajočo se malomestno že izvrstno spod-minirano liberalno trdnjavo. Ljubljanska gostilniška zadruga nam je lahko hvaležna, da smo preskrbeli, da je najrazličnejša ljubljanska frakcija cel mesec hodila po ljubljani. gostilnah ter nekaj »zacerala«. Zopet smo magistratovcem nekoliko puščali, ogledali pa smo si dobro teren in izpopolnili svojo organizacijo. Magistratovce smo pripravili do tega, da so morali, kakor bi bili v najhujšem boju razviti vso svojo »moč« in nam pokazati vse svoje karte, z očitnimi »mački« so danes stopali liberalni volivci na volišče. V »Mestnem Domu« tik pred volivno sobo so imeli kakor ponavadi svojo agitacijsko sobo - lovilnico. Soc. demokratje, ki so se v III. razredu udeležili volitev, so protestirali proti tej lovilnici na volišču. Neki liberalni volivci je volil s pooblastilom danes ob sedmi uri zjutraj umrle matere obč. svetnika Berganta. Upamo, da bo sedaj »Narod« ob tem resničnem slučaju vsaj tako kričal, kakor je kričal pri volitvi v trg. in obrtno zbornico, ko si je nek tak slučaj izmislil. Liberalni agitatorji so se vozili po mestu z izvoščki Bili so pomilovanj vredni, ko so se trudili za stvar, katere bo kmalu konec. Taktika »S. L. S.« povodom letošnjih volitev bo kmalu dobro razumel tudi najzabitejši liberalce. Letos je volitev prvkrat trajala do druge ure popoldne. V prvih volivnih urah je bilo na volišču precej živahno. Letos je bilo v III. razredu 2749 volivcev, lani jih je bilo 2761, torej so letos število volivcev v III. razredu nekoliko zmanjšali. Lani so dobili magistratni kandidati 531 do 566 glasov, soc. demokratje 354 do 365 glasov. Letos so v strahu pred našo opozicijo napeli magistratovci vse svoje skrajne sile in s pomočjo teh najskrajnejših sil so privlekli na volišče, vse kar imajo Magistratni kandidati so dobili:

Pavšek 835, Bergant 847, Primožič 827. Socialni demokratje so dobili: Etnin Kristan 260, Mlinar 248, Vilhar 248 glasov. Dalje so še dobili Lenček Al. 15 glasov, po en glas pa, Bizjak, Stravs Kazimir, Bergant Jos., Treo Simon, Ložar, Zancek, Urbančič Val., Umek Jožef, Bizjak Anton. I glasovnica prazna, I neveljavna. Kakor vsako leto je bilo tudi letos med magistratnimi glasovi polovico ženskih pooblastil, katere so razni magistratovci pobrali pri lahkovernih volivkah.

Ij **Dramatičnega društva** občni zbor se vrši danes ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih »Narodnega doma«.

Ij **Što čutiš, Srbije tužni.** »Ljubljanskemu Zvonu« je deželna vlada prepovedala peti pesem »Što čutiš, Srbije tužni«. Te dni so pesem peli na veselici v Kobarihu. Več navzočih častnikov planinskega polka se je demonstrativno odstranilo.

Ij **Pasja popadljivost.** Oni pes, o katerem smo pred kratkim poročali, da je ugriznil na Dolenjski cesti neko deklico in katerega je potem Auerjev hlapec v Rudniku ustrelil, je med potjo ugriznil še neko drugo osebo. Tudi včeraj je baže nek pes ugriznil v bližini Rdečega križa nekega dečka v uho.

Ij **Cesarja žalil.** Anton Gale je služil za hlapca pri Mariji Kunčič na Svetega Petra cesti. Gale je v delavnici za sodo-govico govoril vpričo hlapca, dekle, gospodinj in Simona Ivana o cesarski jubilejni slavnosti. Pri tej priliki je izrazil tako žalive besede na cesarjevo osebo, da so ga navzoči svarili, naj nikar tako ne govori. Za kazen je dobil tri mesece težke ječe.

NOVI GUVERNER AVSTRO-OGRSKE BANKE.

Včeraj je cesar sekcijskega načelnika ogrskega fin. ministrstva dr. Popovica imenoval guvernerjem avstroogrsko banke. Zadnja leta je to mesto zavzemal sedanji avstrijski minister dr. Bilinski.

ZAHVALA CESARJU V SCHÖNBRUNNU.

Včeraj dopoldne se je zbrala nad 60 tisoč broječa množica dunajskega prebivalstva pred cesarskim gradom Schönbrunnom. Policija je morala ob pol 10. uri zapreti vsa vrata v ces. park. Navzoča so bila razna društva z zastavami. Na določenem prostoru so se zbrali dunajski občinski zastopniki. Dr. Lueger je v svojem nagovoru izrekel vladarju zahvalo, da se je ohranil mir. Cesar je odgovoril: »Od mladosti sem navajen slišati, da ob vsaki izredni priliki glasneje bijejo srca zvestih Dunajčanov. Veselim se tudi danes vašega čestitanja. Resni trenutki so minuli. Ponosen pa sem, ker sem videl rodoljubno požrtvovalnost vsega prebivalstva v državi in pripravljenost armade v branitev. domovine in miru. Zahvalim se vsem za izkazano zvestobo in udanost! Nepopisna navdušenost je zavladala med nešteto množico, ki je zapela cesarsko pesem.

IZJAVA ZAGOVORNIKOM V VELEIZDAJNISKI PRAVDI.

Vsi dalmatinski odvjetniki brez razli-ke, strank in narodnosti so sklenili, poslati zagovornikom v veleizdajniški pravdi v Zagrebu izjavo solidarnosti in simpatij. Izjavo so podpisali že mnogi hrvatski, srbski in italijanski pravdniki.

VELIKONOČNI OBISK KAMNIŠKE KOČE SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTA NA KAMNIŠKEM SEDLU. (Konec.)

Nevarna je tura na Kamniško sedlo pozimi le samo na skoro horizontalni poti od znanih Rokovnjaških lukenj tja do jarka pod pastirsko kočo, in to le toliko časa, dokler niso bile čez isto podričale plaznice (plazovi) z južnih spodnjih sten Brane. Naporna pa je ta tura ob kolikaj uležanem snegu le za prvega in drugega turista iste družbe, ker morata gaziti na krpljih. Ob zgodnjem jutru pa je zdaj že tudi to skoro nepotrebno, če je bila noč mrzla.

Edina večja nevarnost na snegu, posebno na drugi polovici pota, so le še močni solnčni refleksi, ki zelo mučno vplivajo in utrudijo oči, proti čemur pa se zavaruje s širokimi, obočnimi, črnimi naočniki. V celem pa je izlet na Kamniško sedlo sedaj o tem času res krasen in velenimiv, ki zapusti turistu mnogo lepih vtisov in hvaležnih spominov in mu nudi obilo užitkov. Posebno onim turistom jo je priporočati, ki tožijo, kako da je ob sezoni dolgočasna!

Časa za ta izlet je letos še dovolj, kajti padlo je snega letos, da ga ne bode izlepa zmanjkalo. Samo par primerov! Globoki jarek med spodnjimi robovi Brane in teraso, na kateri stoji pastirska koča, je kar »spliniran«, pastirska koča nad njim pa zamedena docela; videti je le komaj za dobro ped strešinega slemen! Kamniška koča S. P. D. na sedlu je tudi na severni strani popolnoma zamedena in na spodnji strani obdana v poldrugi-meterski razdalji s pravcatim amfiteatralnim, nad dve metra visokim zmetom! In plazovi! Največji so pridrvili z Brane, tako da je cela pot kmalu od Rokovnjaških lukenj tja do jarka nad pastirsko kočo do malega vsa nagromadena z velikimi, trdimi sneženimi masami plazov, ponekod kar na pet metrov debelo. Na tem delu poti tudi mnogokrat ni na dolgo zaznati markacij na deblih. Sploh so napravili tudi tu plazovi mnogo škode v gozdu. Semtertja leže preklane in polomljene veje bukev, razna razklana debela, s korenino izruvane smreke itd., grozen nered!

Drug tak močan plaz je bil pridrčal s Planjavinih spodnjih sten in se ustavil v jarku nad pastirski kočo ter jednako učinkoval, kot preje imenovani.

Manjše plaznice se utrgajo tuintam še sedaj okrog 11. do 4. ure popoldan, in kogar bi zanimalo videti in čuti šumeti te gorske prikazni, ta ima na tej poti naj-

Ogrski Slovenci.

Ogrski Slovenci so čvrsti, žilavi, delaven, pobožen narod. Govori jih veliko kar tri jezike, slovensko, madžarsko in nemško. V gospodarskem oziru so naučili n. pr. štajarske Slovence mlaitive na mlaitilni parni stroj. Muropoljski kinet zmlati zdaj v enem dnevu na stroj, kar so mu prej mlaitili mlaitiči po dva meseca.

V cerkvenem oziru so pa jako zane-marjeni. Ljudstvo je verno in pobožno,

pa nima svojih (slovenskih) duhovnikov zadosti. Tuintam je kak duhovnik med ogrskimi Slovenci, ki ne zna slovenski toliko, da bi si napravil sam slovenske pridige. Napravi jih pismeno po madžarsko, nakar mu kak slovenski tovariš predstavi na slovensko. To prestavo se potem uči na pamet. V zadnjem času se je izpremenilo to na bolje. Vendar še pa veliko prekmurskih Slovencev večkrat roma k Sv. Trojici v Slov. goricah, da opravijo tam svojo pobožnost, ker je doma ne morejo tako lahko. Še celo v Celje se pripelje k duhovnim vajam. Precej jih tudi peš v Celje pride in odide iz Celja! Med prekmurskimi Slovenci je tudi veliko protestantov. Ker se pa pastirji veliko ne brigajo za nje, zlasti v slovenščini jim ne pridigujejo, zato se jih veliko niti ne zaveda, da so protestanti. Večkrat prihajajo ti protestanti v štajarske slovenske cerkve, hoteč tam opraviti svojo pobožnost, tudi sveto spoved, ker niti ne vedo, da tega kot protestanti ne smejo imeti.

O kaki organizaciji med ogrskimi Slovenci ni govoriti; tudi društev ni, bodisi nabožnih ali izobraževalnih ali kaj enakega. Še celo slovenski duhovniki so v oficelnem »kasinu« v večjih krajih, kjer se zbira oficelno madžarska frakcija.

Nekaj izvanrednega je bilo pred dvema letoma v Belatincih, v največjem slovenskem kraju na Ogrskem. Celjski lazaristi so imeli tam prvi slovenski misijon. Dobili so komaj dovoljenje, ker je vlada smatrala za kako veleizdajo. Ljudstvo pa se je kar trlo k spovednici, ker še kaj takega nikdar ni doživelo. Dobro bi bilo, ko bi lazaristi mogli nadaljevati to bogoin domoljubno delo.

V nedeljo, dne 25. aprila prva predstava »Ljudskega odra« v deželnem gledališču: »Revček Andrejček«, narodni igrokaz.

Proces proti Srbom v Zagrebu.

Pijeva korespondenca poroča »S posebne strani« o pravdi proti veleizdaje osumljenim Srbom takole:

Ban Pavel Rauch je od nekdanj užival glas silovitega, a ob enem malo inteligentnega politika. Tvrdki Weckerle-Andrassy, ko je prišla na boben, se je zdel to pravi mož, da na Hrvaškem zopet napravi »mir«. Gospoda v Budimpešti so vedeli, da se z lepimi besedami in obljubami v Zagrebu ne dá ničesar doseči, zato so pa hoteli Hrvate z železno pestjo zagrabit za vrat. Ban Pavel Rauch je sangvinik, ki je, kakor je to pri take vrste ljudih običajno, menil, da si bo zares zamogel zagotoviti politično oblast, če parkrat brezobzirno zagradi. Toda, glejte, vse, kar je ban počel, se je docela ponesrečilo. Namesto svečanega vhoda v prestolnico kraljestva hrvaškega, je doživel sprejem, kakor ga še ni noben ban. V varstvu policije na konjih, onesnažen z gnili jajci, vbdan od do skrajnosti razjarjene množice, je moral namestnik kralja troednega kraljestva, namesto da bi se podal v bansko palačo, po stranskih ulicah zbežati v svoje zasebno stanovanje. Ker so zagrebški dijaki pokazali nekaj opozicionalnega duha, je dal ban Rauch strahovati nekaj odličnih vseučiliških profesorjev, in posledica tega je bil zagrebški dijaški štrajk, ki je kredit sedanjega vladnega sistema docela izpodkopal. Tudi neprestano strahovanje hrvaško mislečih kraljevskih uradnikov ni zmanjšalo opozicije. Čedalje ogorčenejšje je postajalo vse hrvaško prebivalstvo, in dandanes v nesrečnem kraljestvu pač ni Hrvata, ki bi v banu Rauchu ne videl krvnika svoje domovine.

Kot zadnje »remek-delo« je ban Pavel Rauch aranžiral zagrebško veleizdajniško pravdo. Saj se ne da tajiti, da je velsrbska propaganda, ki so jo predli v Belgradu, imela svoje niti tudi v Hrvaški-Slavoniji. Morda je bilo tudi precej eksaltiranih Srbov v teh deželah, ki so se v resnici udajali utopijam velesrbske države. Ampak glavni krivci veleizdajskih spletk ne najdemo v kraljestvu hrvaško-slavonskem; poiskati jih je treba v vrstah ogrske vladne večine. Dne 7. t. m. se je v Zagrebu med obravnavo odigral dramatičen prizor. Veleizdaje obdolženi Srbi so strastno demonstirali proti državnemu pravdniku in njegovemu namestniku. Preglušili so vso dvorano s klici: Pravi krivci nismo mi, prave veleizdajalce more državni pravdnik najti le na Ogrskem in v Budimpešti. In temu je tako. Svoječas, ob navalu na ministristvo Fejervaryjevo, je neodvisna stranka prva izlegla misel, da bi moč habsburške države izpodkopali v zvezi z Italijo in Srbijo. Košutovi zaupniki so romali v Belgrad, in pride še čas, ko bo dognano, da so Madžari darovali denar za nameravano vstajo Srbov v monarhiji. Zdaj pa, ko Košutova skupina tvo-

ri bajé najlojalnejšo oporo prestola, skuša svojo lastno veleizdajalsko preteklost zakriti in ves greh zvaliti na nekaj revnih, nahujskanih ljudi. Niso torej prave osebe obtožene veleizdaje. Pa tudi ves tok pravde je tako ostuden, da zamore avstroogrsko pravosodje v inozemstvu spraviti ob ves ugled.

Res je sicer, da so madžarski državni pravdniki, k i tako grdo postopajo z obtoženci, in da so madžarski sodniki, ki se poslužujejo nezaslišane zlorabe uradne oblasti, in baš mi Avstrijci imamo vzroka dovolj, lojalno konstatirati, da se ta pravda, ki se vodi v duhu in v soglasju z značajem bana barona Pavla Raucha, nikakor ne vjema z našimi intencijami. Tako se ne vodi politične pravde, kajti stvari, ki se gode v Zagrebu, morejo vznjubiti le ogorčenje in dati srbski iredenti v roke velikansko agitacijsko gradivo. Ta pravda je v resnici sramota za vso monarhijo in izpostavlja naše pravosodstvo pred svetom najhujšemu zasmehu. Zato bi pa bil že skrajni čas, da bi se z najpristojnejšega mesta banu Rauchu javilo, naj tako pravdanje čim prej konča. Tvrdke Weckerle in tovariši se je skušala še vseeno z dostojnimi sredstvi vzdrževati na površju, ne sme pa v svrhu, da bi vladala Hrvaško-Slavonija v svojem smislu, dinastiji zveste dežele izročiti na milost in nemilost sangviniku, za čegar postopanje svetovalci vladarjevi nikdar ne morejo biti odgovorni. Temeljita ureditev vprašanja o hrvaški vladni zahteva, da se ta popolnoma zgrešena tendenčna pravda nemudoma konča, to pa je tudi zahteva vseh v resnici državi in cesarju zvestih prijateljev monarhije.

Telefonska in brzolavna poročila.

LIBERALNA TRDNJAVA CERKNICA PADLA!

Cerknica, 19. aprila. Liberalna trdnjava Cerknica je padla. Danes je volil II. razred. Naših 75, liberalnih 60 glasov. Izostalo je samo 13 opravičenih volivcev. Izmed 30 občinskih odbornikov je naših 22. Navdušenje je velikansko. Živeli zavredni volivci! V I. razredu se S. L. S. ne udeleži volitev.

RUSIJA S POMOČJO ANGLIJE IN FRANCIJE FORCIRA DARDANELE.

Dunaj, 19. aprila. Anglija in Francija so se dogovorile, da napravijo skupno brodovno akcijo za varstvo Evropecev v Turčiji. Sklenile so zato, da Rusija forcira prehod skozi Dardanele, ker itak ni pričakovati, da bi Turčija to mogla preprečiti. Angleška eskadra priplove kmalu v Pirej, koder počeka francosko in eventualno ruske ladje. Anglija hoče na ta način odškodovati Rusijo za njen poraz v aneksijski zadevi. Avstrija se temu dejstvu ne bo upirala, ker je baron Aehrenthal Izvolckemu že v Buhlavi obljubil, da se odprtu Bospora ne bo uprl. Upirala se je dozdej temu le Anglija, ki pa je zdaj drugih misli, ker so Mladoturki njeni prijatelji, propadli.

SPORAZUMLJENJE MED TURČIJO IN BOLGARIJO.

Pariz, 19. aprila. Tukajšnji turški poslanik je dobil od svoje vlade oficelno obvestilo, da se je med Turčijo in Bolgarijo v vseh točkah doseglo sporazumljenje in da se bo protokol v kratkem podpisal.

KONCENTRACIJA MLADOTURŠKIH ČET.

Solun, 19. aprila. Mladoturške čete iz Soluna in Drinopolja so se združile in stoje v bližini San Štefana. Navdušenje med mladoturki je velikansko.

Carigrad, 19. aprila. Tu so pripravljene odnehati. V Čataldži je koncentriranih 50.000 mladoturških vojakov ter v najkrajšem času prično korakati proti Carigradu. V Carigradu proti temu še ni nič pripravljenega. Mladoturki hočejo prisiliti sultana, da se odpove prestolu. Šef generalnega štaba je prišel v Čataldžo, da pregovori mladoturške vojaške, a zaman. Nato se je šef generalnega štaba sam pridružil mladoturkom. V sultanovi palači v Carigradu vlada nepopisen strah. Politični umori se vedno bolj množe. Nad 220 mladoturških častnikov je umorjenih. Mladoturški odbor izjavlja, da mora sultan priznati mladoturški program, ali se pa odpovedati prestolu. Za jutri pričakujejo padec vlade.

MLADOTURKI ZAHTEVAJO SULTANOVO GLAVO.

Solun, 19. aprila. Ko je neka deputacija prišla k mladoturškim vojakom, da jih pregovori, vprašali so jo mladoturški vojak, ali je prinesla seboj sultanovo glavo. Le pod tem pogojem bi bilo mogoče z njo govoriti. Mladoturški vojak so prisilili deputacijo, da se je morala vrniti.

TURKI KOLJEJO KRISTJANE. EVROPECI V MALI AZIJI V NEVARNOSTI.

Carigrad, 19. aprila. V vilajetu Adani v Mali Aziji se nadaljujejo klanja. Turki so poklali vse moške Armence. Ena nemška in ena italijanska ladja sta odpluli proti Mersini. Tudi ostale velevalisti pošljejo svoje ladje.

Carigrad, 19. aprila. V Bassori je izbruhnil upor.

Pariz, 19. aprila. Turki prete s pokoljem vseh kristjanov v celi Mali Aziji. Duhovniki ščuvajo ljudstvo proti Evropcem. V posebno veliki nevarnosti so francoski redovniki. V Siriji se že koljejo. Ravnotako v Payasu.

EGIPT PRED VSTAJO.

Pariz, 19. aprila. Egipt stoji pred vstajo. Računa se nato, da bo Khedive v pravem trenutku stopil na čelo gibanju proti angleški nadoblasti. Če bi pa Abbad-paša še nadalje pospeševal le angleške interese, bodo Egipčani dinastijo Mohamed-Ali odstavili.

PRINC JURIJ OSTANE V SRBIJI IN SE PRIPRAVLJA NA VELIKE REČI.

Belgrad, 19. aprila. Princ Jurij z ozirom na položaj v Turčiji ne odputuje v inozemstvo, marveč bo dodeljen kavalerijskemu polku v Nišu. Dejal je, da bo v slučaju, da v Makedoniji in Stari Srbiji napadejo Srbe, on prvi, ki bo vso svojo moč zastavil za rešitev bratov.

VELIKE DEMONSTRACIJE V LVOVU.

Lvov, 19. aprila. Povodom obsodbe Sičinskega, ki je umoril grofa Potočkega, na smrt, so bile tu velike demonstracije rusinskih dijakov. Rusinski dijaki so razbili okna na deželnem sodišču in na poljski gimnaziji. Sedem stražnikov je ranjenih, dva težko. Več demonstrantov je aretiranih.

STRELJAL NA RUBEŽNO KOMISIJO.

Brno, 19. aprila. Hotelir Edvard Kalina je streljal na rubežno komisijo, dva sodni slugi je ranil, nakar je ustrelil samega sebe.

* Letošnje šmarnice. Že so se začela kazati znamenja, da se nam kmalu povrne ljuba pomlad; čimdalje bolj se nam bliža »Krasni majnik«. Treba torej že misliti na to, da si pravočasno oskrbimo primerne »šmarnice«. Slovenci imamo sicer že veliko zbirko šmarnic, že kar neko šmarniško literaturo. Vendar si želimo vsako leto še novih šmarnic. Naša marljiva »Katoliška Bukvarna« nam jih je že preskrbela za letošnji majnik. Naslov jim je: »Marija Devica najmodrejša«. Zbral in uredil Andrej Šimenec. Cena vezane knjige 2 K 40 h. Nazivljanje »Devica najmodrejša« je opravičeno po vsebini. Za vsak dan nam namreč knjiga podaja štiri reči: 1. En oddelek iz Marijinega življenja, v kolikor se more posneti iz svetega pisma in iz ustnega izročila. Že v tem oddelku se vpletajo nekateri nauki. 2. Posebej pa se vsak dan iz dotične epizode Marijinega življenja opisujejo primerni nauki za življenje pod zaglavljem »Nauki«. 3. Za vsak dan je pridejan še nauku primeren »zgod« in štiri krajše ali daljše molitve v čast Matere božje. Za javno berilo so letošnje šmarnice tudi zato primerne, ker duhovnik kaj lahko izpušča, ako se mu zdi za njegove poslušavce kakšna reč manj primerna, umestna ali potrebna, ali pa tudi prideva, ako to posebej zahtevajo okoliščine njegovih poslušavcev. Da je knjiga res priporočljiva, jamči že ime pisatelja, ki je že poznan kot večletni marljiv in priljubljen sodruinik »Duhovnega pastirja«. Ta priročna in lično vezana knjiga se lahko porabi kot molitvenik, ker obsega ob koncu tudi mašne in druge najpotrebnejše molitve. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja 2 K 40 h.

* »Za križ in svobodo«, je naslov novemu, izvirnemu igrokazu, ki izide te dni v založništvu »Katoliške Bukvarne«. Igro-

kaz je namenjen našim društvom in je njega dejanje povzeto iz novodobnega društvenega življenja. Na eni strani navdušeni mladeniči društveniki, na drugi pa nasprotniki krščanskega društva — svobodomislec, ki rujejo proti društvu, hočejo isto razbiti in zapeljujejo poštene društvene člane s frazami o svobodi v svoje zanjke. Predavanja prirejajo, hujskajo in demonstrirajo, samo da bi razbili lepo se razvijajoče društvo v fari. Sokolska društva ustanavljajo, vabijo predavatelje iz mesta itd. Toda vsi njih načrti se izjalove vsled značajnosti zavednih mladeničev in mož-društvenikov. A eden postane njih žrtev, Martin, odbornik društva, ta pade njim v zanjko. Potom zahrbtnih intrig se jim posreči napraviti razpor med vnetim društvenim tajnikom Štefanom in pa Martinom, ki zalezuje Štefanovo nevesto in napade z nožem dan pred poroko Štefana, »ker maščevanje je sladko«, tako so mu veleli njegovi pristaši. Toda tudi Martin spregleda njih prekanjenost, prepozno sicer, vendar še pravočasno, da ne propade popolnoma. Ves skesan se vrne iz zapora domov, prosi prizadete oduščanja in pripoveduje s kakšnimi umazanimi sredstvi so ga »svobodomislec« pridobili zase.

To je kratka snov igrokaza, ki vsebuje zanimive dialoge in ima mnogo živahnega dejanja v sebi.

Brezdvomno bo igrokaz dobro došel zlasti onim našim društvom, v katerih se v zadnjem času tako lepo razvija mladeniško gibanje.

»Za križ in svobodo« naj postane programni igrokaz za vsa naša izobraževalna mladeniška in dekliška društva!

Sirite, naročajte „Slovenca“!

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 19. aprila.

Pšenica za april	14 36
Pšenica za maj	14 16
Pšenica za oktober 1. 1909.	11 72
Rž za april 1. 1909.	9 82
Oves za april	8 90
Koruzza za maj 1. 1909.	7 58

Efektiv: 5 ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, sred. zračni tlak 736 0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvid. v 24 urah
17. 9. zveč.	736 6	12 8	brezvetr.	jasno	
18. 7. zjut.	37 2	7 2	sl. vzhod		0 0
2. pop.	35 5	22 3	sr. jzah.		
Srednja predvčerašnja temp. 12 6°, norm. 10 0°.					
19. 9. zveč.	35 4	14 7	sl. jzah.	jasno	
7. zjut.	34 1	9 0	sl. svzh.		0 0
2. pop.	33 2	22 3	p.m. jzah.	del. jasno	
Srednja včerašnja temp. 14 7°, norm. 10 2°.					

Dostojno praktična

kuharica

v starosti 35 let, ki je že večkrat služila v župnišču, želi dobiti enako službo. Ponudbe se prosi pod naslovom: **Antonija Skoberne**, Reka Via Salute 3 pri g. pl. **Mariassevič**.

1098 3-1

Priporočamo našim rodbinam Kolinsko cikorijo.

598 52-1

1097

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabljena mati, stara mati, teta in tačča, gospa

Marija Bergant zasebnica

včeraj zvečer ob 8. uri previdena s tožili sv. vere, po kratki mučni bolezn v starosti 79. let vdana v božjo voljo mirno preminula. Pogreb drage ranjke se vrši jutri v torek, 20. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na Sv. Jakoba trgu št. 5 na pokopališče pri sv. Križu. Posmrtno sv. maše služile se bodo v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 19. aprila 1909.

France in Jožko sinova, Leopoldina in Katarina sinabi, Anica, France, Jožko in Slavko vnuki.

Tužnim srcem naznanjamo, da je Vsemogočni poklical k Sebi našega ljubljenelega soproga, oziroma očeta in starega očeta, gospoda

Franca Širceljna cerkvenika in posestnika

ki je danes ob 5. uri zjutraj, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče v 64. letu vdano izdihnil svojo blago dušo.

Truplo dragega pokojnika se blagoslovi v ponedeljek dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne in prenese na farno pokopališče.

Priporoča se v molitev in blag spomin.

Trnovo, dne 17. aprila 1909.

1091 1-1

Žalujoči ostali.

Proda se iz proste roke

lepo posestvo

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja ter čez 4 ha zemljišča, tako da se lahko rede 3 govedi in 6 prašičev. Posestvo je v lepem kraju med Radovljico in Brezjem. Več se poizve pri upravnistvu. 1093 4-1

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za vasi Gor. in Dol. Košana, Kal in Neverke polit. okraj Postojna, na 84.000 K

proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože do 8. maja t. l. ob 12. uri popoldne pod sanemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je za pečatene z nadpisom:

»Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda za vasi Gor. in Dol. Košana, Kal in Neverke, polit. okraj Postojna«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je oddati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpavo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.

1096 3-1

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 17. aprila 1909.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižnice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 1/2 %
priporoča promese na 3 % zem. kred. srečke II. a K 50, žrebanje 5. maja glav. dob. K 60.000 | 4 % og. hipot. srečke a K 4:— žrebanje 15. maja glav. dob. K 70.000
3 % „ „ „ I. a „ 450, „ 15. maja „ „ „ 90.000 | og. premijske srečke polovice a K 2:— cele „ a K 12:— 15. maja „ „ „ K 200.000

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Kamgarn obleka za gospode: v najmodernejšem vzorcu in v najrazličnejših modnih barvah, kron 14.—, brez konkurence.
Modni kostum za dame ali prašni plašč: šifasti ali iz listra v modernem kroju, K 10.—, brez konkurence.
Velika izbira konfekcije za dame, gospode, deklice, dečke in otroke. Cene zmerno nizke.

O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5.

Gorenjska krščansko-socialna delavska organizacija.

S a v a, 18. aprila 1909.

Na Savi v »Delavskem domu« se vršita danes dve prireditvi, ki ne ostaneta brez pomena v razvoju slovenske krščansko-socialne ljudske organizacije. Dopoludne se je vršilo posvetovanje zaupnikov gorenjskega krščansko-socialnega delavstva, popoldne pa ustanovni shod »Gorenjskega krščansko-socialnega delavskega političnega društva za kranjski in radovljški okraj s sedežem na Savi«. Med navzočimi, ki so se udeležili obeh prireditvev, omenjamo drž. in dež. poslanca prof. dr. Kreka, drž. poslanca Gostinčarja, duhovnega svetnika Zabukovca, dež. poslanca Pibra.

POSVETOVANJE ZAUPNIKOV GORENJSKEGA KRŠČANSKO-SOCIALNEGA DELAVSTVA.

Ob navzočnosti 206 zaupnikov gorenjskega krščansko-socialnega delavstva otvoril I. konferenco gorenjskega krščansko-socialnega delavstva Frančišek Čebulj. Za predsednika se izvoli dr. Janez Ev. Krek, za zapisničarja Mihael Moškerc. Poročal je in vodil razpravo dr. Krek. Sklepi konference so tajni. Konferenca je trajala od pol 10. ure dopoldne do točno opoldne.

USTANOVNI SHOD GORENJSKEGA KRŠČANSKO-SOCIALNEGA DELAVSKEGA POLITIČNEGA DRUŠTVA.

Ob 4. popoldne otvoril tov. Čebulj Franc ustanovni shod. Za predsednika se izvoli Moškerc. Sklene se, da znašaj članarina letno 4 krone, vstopnina pa 50 v. Člani dobe brezplačno »Našo Moč«.

O POLITIKI.

Državni in deželni poslanec dr. Krek govori nato o politiki. Obrazljuje sledeče misli:

Dobro bi bilo ako bi znali vsi ljudje, ki imajo politične pravice in dolžnosti, politiko prav zasledovati. Ako imamo n. pr. na Dunaju že šole za perice, črevljarje, krojače, nimamo za politiko nobene šole. Lahko rečemo, da manjka politične razsodnosti. Veliko manj politične zavednosti kot na deželi, je po mestih, med višjimi manj, kakor med delavskimi stanovi.

Politiške zrelosti ne dá sama šola. Potrebno je, da se trezno misli. Da se pa to doseže, so potrebni shodi, sestanki.

Politiški štori.

Imamo ljudi, ki se ne brigajo za politiko. To so politični mrliči, mumije, štori. Ne zavedajo se tega, kar se godi. To je rod, ki zasluži, da ga pomedemo proč. Drugi pa skočijo tako na konja, da padejo z njega na drugi strani na tla. Med te spadajo včasih naši liberalci. Socialni demokrati tudi. Nočejo stati na tleh, pozabijo, da živimo na zemlji. Radikalci so čudni ljudje, zmešani. Ptuj je jim je vsako delo. Ob volitvah ljubijo šum, njihovih poslanci le zabavljajo. Ako vprašas takega politika, kako urediti davke, ti odgovori: Z davki proč! Drugi zopet vpijejo: Penzijo proč! Vse proč! To je nekaj tako neumnega kot noč. Kdor ne pozna drugega kot vojsko, tak slepi samega sebe.

Balkan.

Stvari, ki so se kuhale na Balkanu, so imele svoj koren, ker so Rusi, Francozi, Angleži, Srbi in deloma tudi Italijani mislili, da so naše radikalne stranke res radikalne. Čuli so socialne demokrate, čuli radikalne Čehe. Svet je to čital in si mislil, Avstrija se podere. Ko je pa prišlo zares, je prišlo drugače. Mi smo prevzeli nalogo, da smo zvezali skupaj slovanske stranke. V državnem zboru je nehale vpitje, žuganje. Državni zbor je bil močan. Če bi se ne bili pokazali močne, bi bili v vojski. To so dobro poznali socialni demokrati, ki so se v državnem zboru lepo skrili. To korajžje so pa še imeli, da so po shodih vpili: Z vojsko proč! Tu se je šlo tudi za delavce. Ob zmedah na Balkanu ste čutili to tudi na Savi, ko ste delali le dva šihita na teden. Če bi prišlo do vojske, bi bili Američani uničili našo železno industrijo. V sedanjih časih morajo imeti države močne armade. Kakor v domačem življenju, tako je tudi v politiki. Kdor več grozi, kolikor more storiti, tega se nihče ne boji. Trezne, pametne ljudi moramo imeti, da razumejo politiko. Če bi bili malo manj vpili socialni demokrati, pa tudi češki radikalci, pa bi se ne bila mala Srbija upala tako nastopati in ne bili bi zapravili kakih 100 milijonov.

Mi moramo biti z državo in jo priznavati. Mi vemo, da dobimo v državi kruha. Ne s srcem, s pametjo moramo biti pri državi.

Socialni demokrati. Posanci S. L. S. in ljudstvo.

Za socialne demokrate je lahko. »To-le dajte«, vpijejo. Zahtevajo izboljšanje plač raznim državnim uslužbencem, davkov, iz katerih bi se to dobilo, pa ne dovolijo. Zato pa tudi nič ne pomenjajo v državnem zboru. Socialni demokrati trdijo, da so le oni delavski zastopniki. Med našimi poslanci ga pa ni ne enega, ki bi ne bil izvoljen tudi z delavskimi glasovi. Socialni demokrati imajo več gospodskih glasov, kakor mi, ki je glasovalo za nas ljudstvo z žuljavimi rokami. Ni li delavec, ki hodi za pljugom, tudi kmet? Mi se zavedamo, da moramo zastopati vse sloje.

Slovenci v državnem zboru.

Zadnje čase priznavajo politiko Slovencev Čehi, a tudi Nemci. Kdor zasleduje liste, zna, kako se po shodih na Češkem naglašja, da naj se dela taka politika, kakršno delajo v državnem zboru Slovenci.

O deželnem zboru.

Poslanec Piber poroča nato o deželnem zboru. S. L. S. je zastopnica vseh stanov. Govornik se peča z razmerami v domači tavnici, kjer velja menda načelo, da se mora molčati. Delavec mora dobiti pravice, ki mu grejo. V zadnjem deželnozbornem zasedanju smo delali le devet dni, a napravili več, kot se je prej napravilo v devetih letih. Govornik se peča z važnimi stvarmi, ki so se sklenile v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora.

Končno je še govoril dež. poslanec o potrebi politične organizacije.

Ogrska kriza.

(Iz poslanskih krogov.)

Dne 4. aprila 1906 je prišel tedanji ogrski ministrski predsednik baron Fejervary v stanovanje znanega Barabása, kjer se je vršil razgovor s Košutom. Posledica dogovora je bila, da je dne 7. apr. baron Fejervary dal iz rok vladno krmilo. Drugi dan so prisegli vladarju zvestobo voditelji koalicije, ki je državi bila odpovedala vojake, davke in sploh vse pogoje normalnega življenja ter Avstriji napovedala neizprosno gospodarski boj. Bivši prekucni so čez noč postali najboljši patriotje. Vlado je prevzelo »grand ministre«, katerega glavni stebri so: Wekerle, grof Andraš, Košut in grof Apponyi. Pretekla so 3 leta, Košut in tovariši imajo pravico do popolne pokojnine kot ministri in morejo iti v zaslužni pokoj ...

Danes je koalicija v razsulu. Temu se ni čuditi. Neodvisna stranka nima samo v koaliciji, ampak tudi v zbornici absolutno večino. In vendar se je kot vladna stranka morala odpovedati svojim načelom iz leta 1848. Ako so se pojavljali punkti v Košutovem taboru, tedaj je Košut navadno zbolel in ostal doma v krevetu. Letos začetkom sušca pa je sam zbornični predsednik Justh rušil disciplino v stranki ter koval zaroto proti voditeljem koalicije. Tedaj je bolni Košut moral v javnosti iskati zaslonbe. Objavil je znano pismo, v katerem je razvil program za bližnjo bodočnost in zapretil, da stopi s političnega odra, ako ga pusti stranka na cedilu. Košut dobro pozna svoje mame-luke. Njegov »ukaz« je dosegel popoln namen. To je nov dokaz, da vladajoča mažarska klika vlada brez načel, samo s frazami in publicami. Da le na krmilu ostane.

Kot najvažnejšo točko v programu navaja samostojno ogrsko banko, ako ni mogoča kartelna. Ali je to logika? Ako je nemogoča kartelna banka, je samostojna naravnost izključena. Vendar pa prevekujejo ta nezmišelnost ljudje, ki na vsak način hočejo ostati pri jaslih. Ravnotako je samostojno ogrsko carinsko ozemlje še do leta 1918 le prazna nada. Košut dalje obljublja svojim trabantom uveljavljenje mažarsčine v armadi. Torej v ogrskih polkih naj dobi mažarsčina pravice poveljnega in službenega jezika. To vprašanje pa je najbolj delikatno. Krona varuje svoje pravice, s tem pa tudi enotnost armade. Konečno hoče Košut razširiti in utrditi mažarsko državno smisel povsod in za vselej. Kdor tega ne veruje, ta je izdajavec Košuta in domovine. Ljudstvo poslušaj, ker nima poguma, da bi se uprlo kliki brez načel in smisla za ljudski blagor.

Kaj pa hočejo Košut in njegovi tovariši? Raztrgati vez za vezjo, ki še veže obe državi polovici. V vprašanju armade so zadeli ob hud odpor merodajnih avstrijskih krogov, dasi jim je vojni minister zagotavljal razne koncesije. Vrgli so se sedaj s podvojeno silo na skupno avstro-ogrsko banko. Včeraj so prišli dr.

Wekerle, Košut in Apponyi na Dunaj, da od avstrijske vlade in vladarja izposlujejo samostojno ogrsko banko. Ako je ta nemogoča, zadovoljili bi se tudi s kartelno. Avstrijski kredit naj bi ogrskega vladarja nad vodo. Ako se tudi to ne posreči, izroči dr. Wekerle vladarju demisijo cele vlade. Košut in Apponyi nato vladarju nasvetujeta, naj si izbere novo vladno iz neodvisne stranke ter ji dovoli samostojno banko. Vladar se takoj ne odloči, vzame pač demisijo na znanje, poveri pa koalicijski vladi krmilo do trenutka, ko pride prve dni maja v Pešto. Dne 26. t. m. dr. Wekerle državnemu zboru naznani demisijo vlade.

To je načrt koalicijskih voditeljev. Ti tudi upajo, da se jim posreči v zahvalo, ker so bili pripravljeni braniti koristi skupne države proti Srbiji. Koalicija je izpočetka nezdrav organizem, ki mora razpasti vsled nasprotujočih si smotrov združenih strank. Pripravljali so že več tednov slovesen pogreb »velikega ministrstva« in gladili pot novi vladi iz neodvisne stranke. Komedija boče torej ta teden končana. Tri leta je vladala neodvisna stranka s programom grofa Tisze iz leta 1867. Zatajil je Košut svoja radikalna načela, da se vzdrži na površju. To je najboljši dokaz, da je mogoča, izvršljiva in za deželo koristna politika realne zveze z Avstrijo. Tudi zadnji dogodki so dokazali, da je na tej podlagi skupna država močna velesila in da so ideje neodvisne stranke le voda na mline javnih in pritajenih sovražnikov habsburški monarhiji. Košut in njegovi pa so se privadili v treh letih polnim jaslim, pri katerih hočejo ostati za vsako ceno. Košuta ne motijo Friedjungova in druga odkritja. Upamo pa, da bodo merodajni krogi imeli odprte oči, dobro vedo, da bi razdruženi polovici mogel zediniti le meč.

XVII. občni zbor »Slov. planinskega društva«.

V soboto večer se je vršil v »Narodnem domu« dobro obiskan občni zbor »Slovenskega planinskega društva«. Navzoče je pozdravil načelnik dr. Fran Tomineš, ki je podal tudi splošno sliko društvenega delovanja in načrte za bodočnost. Med slednje spada projekt postaviti kočjo tudi na vrhu Črne prsti. V to svrhu se porabi prispevek 5000 K, ki ga je nakazalo društvu ministrstvo za javna dela. Poroča nadalje o preureditvi »Planinskega vestnika«, ki je zadnji čas društvu privabil mnogo novih članov. Spominja se pokojnih članov; skupščinarji se dvignejo s sedežev.

Nato govori obširno o nesreči, ki je zadela društvo, ko je plaz porušil Aljažev dom. Komisija je bila na licu mesta ter se prepričala, da je vse razdrto. Plaz je prišel v smeri, da lahko zopet pride, kajti ves bukov gozd je tam razdrt. Dom ne sme stati na starem mestu, ampak postavili ga bodo nekoliko na stran, na majhen hribček, sedem metrov nad ravnino, kjer bo razgled še lepši. Za razdrto dom je bilo še 7000 kron dolga; nova dela bodo stala 20.000 kron. Govornik prosi za podpore; zlasti naj pomagajo denarni zavodi, da se bo lahko pričelo takoj z delom in da pri tem ne bo nazadovanja na drugih poljih. Viharno odobravanje je sledilo temu govoru.

Nato je podal tajnik skupni pregled društvenega delovanja v letu 1908. Tudi to leto je društvo napredovalo in uspešno delovalo. Vse društvo je imelo konec leta 2709 članov, in sicer osrednje društvo 782, 19 podružnic pa 1927. Število članov osrednjega društva se je pomnožilo za 139, podružnice pa so jih izgubile 101. Ustanovila se je nova podružnica v Trzinu, ki pa še ni pričela delovati. Umrlo je šest članov, med njimi France Kadilnik, starosta slovenskih planincev. Kobilnik je imel 53 sej, poleg teh pa še več odsekovih sej in posvetovanj. V odborovih sejah se je rešilo 842 vlog in dopisov. Dne 25. aprila se je vršil redni občni zbor. Na tem občnem zboru novo izvoljeni odbor se je v seji dne 27. aprila 1908 konstituiral.

Največje in najvažnejše naše delo v preteklem letu je bilo povečanje in preureditev triglavske kočje na Kredarici. V koči bo prostora za 56 prenočevalcev, kar bo zadoščalo za kakih deset let. Stavba je v surovem končani in je upati, da bo v pričetku bodoče sezone turistom na razpolago. Otvorila se je nova pot na Prisojnik. Pot je dobro zavarovana s klini in bo služila tudi za zvezo Prisojnika z Razorom. Napravila so se še nekatera druga pota in steze. Osrednji odbor je zaznamoval več potov na novo, mnogo zaznamovanj je obnovil in opremil z na-

piši. Osrednji odbor je sklenil, da bo in da naj tudi vse podružnice porablja pri zaznamovanih potih enotne tablice, in sicer kovinaste z vzbočenimi črkami. Kadilnikovo kočjo na Golici, ki je v oskrbi osrednjega društva, so popravili in notranje prostore adaptirali. Dr. Šlajmerju se je za njegovo novo vilo blizu Aljaževge doma dovolila poraba vodovoda in naprava odvajalne cevi.

Izvede se zavarovanje po našem društvu avtoriziranih vodnikov proti nezgodam in ustanovi pokojninski zaklad. Na namestništvo v Trstu so ponovili prošnjo, da se dopusti posredovanje našega društva pri potrjanju vodnikov. Vodnikoma Krču (za Savinske planine) in Črnuti (za Mangartsko in Kaninsko skupino) so izročili vodniški znak »Slovenskega planinskega društva«. Odbor je sodeloval pri razstavi deželne prometne zveze za časnikaškega shoda v Ljubljani. Natisnil se je popoln seznam koč društva, ki se razpošlje v svrhu reklame. Na plošči Kadilnikove rakve se je preskrbel napis, okrašen z društvenim znakom. Na vernih duš dan pa se je položil venec.

Dne 8. septembra 1908 se je vršila v Ljubljani konferenca slovanskih turistovskih društev, ki so se je udeležili zastopniki Slovencev, Čehov, Rusov in Poljakov. Konferenca je sklenila, da se ustanovi zveza slovanskih turistovskih društev. Te konference se je udeležil zastopnik odbora S. P. D. Ta zveza pa se ne more takoj ustanoviti, odnosno ne more takoj pričeti z delovanjem. Poslali so vsem slovanskim turistovskim društvom po en izvod svojih publikacij in »Planinskega Vestnika« s pripomnjo, da se bo »Planinski Vestnik« pošiljal nadalje redno ter s prošnjo, da naj tudi ona društva pošiljajo svoje publikacije in letna poročila. Nekatera društva so se temu vabilu že odzvala.

Ker je bivši urednik gospod Anton Mikuš zaradi preobilo poslov odstopil, se je uredništvo poverilo profesorju dr. Josipu Tomišku. »Planinski Vestnik« so preuredili, obseg razširili, obliko izboljšali, tiska se na finejšem papirju in je opremljen s slikami. Glavo za ovojno polo pa je napravil akademični slikar Smrekar. List se pošilja do malega vsem slovanskim listom brezplačno, ki ponatiskujejo poročila o društvenem delovanju. List zelo ugaja.

Oskrbniku Kocbekove kočje Planinske, ki je vsled starosti odstopil od te službe, so podelili majhno enkratno podporo. Za ponesrečenega Komaca so sklenili prispevati k stroškom za nagrobno znamenje. Sliko tega vodnika, ki je za društvo izvršil nekatera dela, prinese »Plan. Vestnik«. Društvo je dalo napraviti kositarске kasete za spominske knjige, ki so namenjene za višje važnejše vrhove; lete kasete se bodo pritrdile v tekočem letu na določene vrhove.

Kočjo na Kamniškem sedlu, ki je od lanskega leta v oskrbi osrednjega društva, je v preteklem letu silni vihar odkril, odtrgal in odnesel je večji del kositarja, s katerim je bila kočja krita. Poškodbo so dali popraviti, a vzlic močne pritrdbe in zavarovanja je vihar po zimi pločevino zopet odtrgal ter kočjo odkril. Koča se zdaj pokrije z mecesnovimi škodljivci. To delo se izvrši, kakor hitro bodo vremenske razmere to dopuščale, med tem so pa kočjo provizorično zavarovali. Potreben les za škodljivce je pa mestna korporacija v Kamniku dala na licu mesta na razpolago. Turistovski kočjo v Kamniški Bistrici so vzeli v zakup za dobo šestih let. Uredi se kolikor mogoče udobno in bo dobro oskrbovana. K temu zakupu spada tudi tako imenovana Uršičeva kmetija, ki so jo dali v podzakup dosedanjemu najemniku turistovske kočje. S tem se povzdigne promet v tem krasnem planinskem kraju in pokrijejo izdatki. C. kr. ministrstvu za domobranstvo na predmetno prošnjo izročili ključke koč, da jih morejo v slučaju potrebe rabiti vojaške patrulje in drugi. Ko se je v severni stenah Triglava ponesrečil dunajski turist Wagner, je dal odbor brezplačno na razpolago Aljažev dom vodnikom in dunajskim članom rešilne postaje, ki so ponesrečenega več dni iskali in v Aljaževem domu bivali. Bivšemu načelniku in na lanskem občnem zboru častnim članom izvoljenemu Franu Orožnu je osrednji odbor priredil časten večer in mu izročil diplomu, ki jo je umetniško izvršil akademični slikar Smrekar.

Koče so bile izborna oskrbovane. Od nešteti strani se je to priznavalo. Obisk koč pa je bil tudi zadovoljiv in gmotni uspeh dovoljen.

Slede zahvale za razne darove in so-trudništvo pri »Plan. Vestniku« ter poročila podružnic, ki so delovale uspešno.

Iz obširnega blagajnikovega poročila posnamemo le nekaj števil. Danes ima osrednje društvo 920 članov, v Ljubljani ji je 600. Sam g. Avsec v Postojni je pridobil 100 novih članov. Članarina se je zvišala za več ko 1000 kron. Splošno so dohodki narasli. Prejemki l. 1908 so znašali 69.405 K, prebitek 112 K 22 h, dolgovi pa 29.792 K 38 h, čisto imetje je znašalo 52.264 K 50 h. Proračun za leto 1909 izkazuje deficit 17.254 K 83 h, to pa brez ozira na stroške za Aljažev dom.

Dr. Triller nasvetuje, kako bi se došlo sredstev za Aljažev dom: razmnožitev slik, velika veselica na Gradu ali v Švicariji, najetje brezobrestnega posojila pri kranjski podružnici.

Načelnik pojasnjuje, da so veselice zelo prekerna stvar. Obvelja predlog, da se osrednji odbor obrne do podružnice v Kranju s prošnjo za brezobrestno posojilo.

Vsa poročila so odobrena. Blagajniku se izreče pohvala za vzorno knjigovodstvo. Ker slučajnosti ni, zaključil predsednik shod in otvoril razstavo slik, o kateri izpregovorimo posebej.

Znanost in umetnost.

Anton Grum, Cerkevna pesmarica za Marijine družbe. I. del. Založila »Kato-liška Bukvarna« v Ljubljani. — Cena 2 K. — Pred seboj imamo veliko, iz 75 pesmi obstoječo zbirko, ki nujno najlepše cerkvene skladbe naših domačih skladateljev:

A. Nedved, St. Premrl, A. Foerster, P. Hug, Sattner, M. Budna, Gr. Rihar, Iv. Pogačnik, P. Ang. Hribar i. t. d.

Ker nudi to delo veliko izbero lahkih, močnem naših zborov primernih, pa vendar lepih in cerkveno dostojnih skladb, bodo segli z veseljem po njem naši pevovodje. Cena dve kroni za izvod je za obširno zbirko razmeroma jako nizka.

Dalje priporočamo cerkvenim zborom za mesec majnik in junij sledeče skladbe:

Foerster Anton, Op. 100, Šest Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 40 vin.

— Op. 107, Ave Maria vocum inaequalium aut vocum aequalium Pr. part. 60 vin., glasovi po 20 vin.

Anton Grum, V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi za mešani zbor. Cena 1 krono.

Hladnik Ignacij, Op. 15, 16 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. 1 K, glasovi po 20 vin.

— Op. 52, »Ave«, 17 Marijinih pesmi za mešani zbor, za samospeve in orgle. Part. 2 K.

— Op. 45, Češčena kraljica! 15 Marijinih pesmi za mešani zbor, solo-speve z orglami. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 30 vin.

— Op. 51, 19 Marijinih pesmi za solospesve, mešani zbor in orgle. Part. 2 K.

Laharnar Ivan, Šmarnične pesmi za sopran, alt, tenor in bas. Part. 1 K 30 v.

Pogačnik Ivan, Op. 8, 12 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. 1 K, glasovi po 20 vin.

Sattner P. Hugolin, Marijine pesmi za mešani zbor in orgle. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 50 vin.

Sicherl Josip, 25 Marijinih pesmi (Riharjevi in drugi napevi) za mešani in moški zbor. Part. 2 K, glasovi po 35 vin.

VINSKA RAZSTAVA V NOVEM MESTU.

Dasi je bil po mojem mnenju za tako prirediteljev čas prav neugodno izbran, vendar je bila razstava sama izborna zastopana. Do prve preizkušnje v soboto dopoldne se je priglasilo 196 razstaviteljev. Pozneje se je to število pomnožilo, tako da je bilo vsega skupaj približno 250 vinskih vrst zastavljenih. Radi pomanjkanja prostora danes le nekaj splošnih podatkov. Zastopani so bili vsi večji vinorodni kraji Dolenjske, posebno obe Trški gori,

Gadova peč in Belokrajina. Prvi dan, to je 16., je bil odmerjen le presoji preiskovalne komisije. Razdeliti je pet državnih daril (dve srebrni, tri bronaste kolajne), pet diplom kranjske kmetijske družbe in vrhu tega še nekaj posebnih daril novomeške podružnice. Prva sta bila z državno premijo obdarovana gg. Fr. Guštin ml. iz Metlike za vino iz Vinomira ter graščak Uhm iz Klevevža za vino iz Bojnika. — Ostla imenovanja šele slede. Poleg imenovanih bi bile kot posebne kapljice še omenjati vina: a) iz Dolenjske: grof Margeri, Lina Witschl, Srebrniče (posebno rdeče vino), dr. Elbert, graščina Poganice, Majzelj, Bela Cerkev, graščina Smola, vitez Langer, Bršljin, državna vzorna klet, kmetijska šola, graščina Rudež, Turn, Kartuzijanski samostan Pleterje, H. J. Wutscher in Tavčar, St. Jernej, Drelse in Souvan, Ljubljana, dr. Janko Hočevar, Viljem Pfeifer, Gregorič, Krško, Porenta, župnik, Stopiče, Nemanič, župnik, Brusnice, deželni poslanec Dular, Jurka vas, Karlovšek, Šmarjeta; b) Belokrajina: Šušteršič in Malnarič, Semiče, deželni poslanec Matjašič Rozalnica, M. Cesar in Rožek, Radovica, Miko Kostelec in Pezdirc, Drašiče, M. Bajuk, Božakovo, Grčarič, Pečarič, Čurile, Molek, Slamnavas, Štepan, Bojanjavas, Slanc, Brčice. To so namreč vina, s katerimi sem se tako ali tako osebno seznanil; da pa je izven teh še mnogo drugih finih vin na razstavi, to

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih socialistnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje, poniklanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Ustna voda „Euodin.“

Specialiteta za kadilce.

3265 Glavna zaloga: (11) Lekarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani.

se razume. Slovesna otvoritev se je vršila belo nedeljo dopoldne; razstavo je otvoril mil. gospod novomeški prošt dr. Elbert, o čemur pa še izpregovorimo jutri.

SOMIŠLJENIKI! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

H. Volk, kemična pralnica Šoštanj, Štajersko

se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblek itd. Cene primerno nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši.

Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magdiču, krojaču, Miklošičeva cesta 10. 680 30-1

RAZGLAS!!

Tovarna za lep v Ljubljani

1073 kupi takoj: 2-1

1 močnega konja ali žrebca in 1 lahkega konja za kočijo

Mladenič

čvrst in zdrav, star od 16 do 17 let, dobi stalno službo v tovarni kandičtov

Jos. Schumi v Ljubljani, Gradišče. 1082 3-1

Še nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po primerni ceni tvrdka M. Rosner in drug, veležganjarna sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo

ANTON ČEBULJ

krojaški mojster, Jesenice Gor. 1068 4-1

Slovinci, pozor! pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

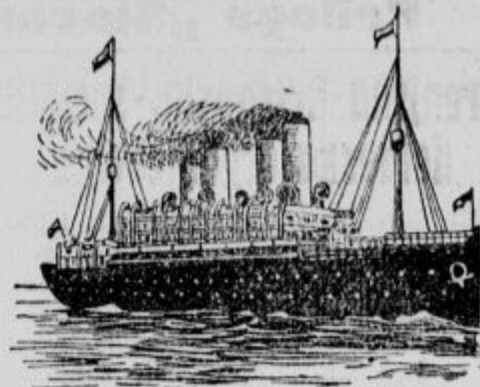
Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev

in 3077 66-1 trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika 1639 30

Fr. Seunig, Ljubljana Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki velikani:

Kaiserin Augusta Victoria nosi	25.000 ton
Amerika	24.000
President Lincoln	20.000
President Grant	20.000

Vožnja Ljubljana-Hamburg traja z na novo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo samo 1 1/2 dneva ter ima potnik pravico porabe brzdovlakov po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni Trnkozcy z vrata rotevža, lepo tiskano deset zapovedi za zdravje tudi po pošti se brezplačno razpošiljajo. 3257 52-

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina, 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi**. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, silvanec in zelen od 40—55 K, črni „Karminet“ po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1:20 K, vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi**.

Krasno

pomladansko zalogo modnega blaga za gospode in dame :: priporoča ::

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg 19

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 15, Male strane, Mest. ulice 17, Baden, Brno, Češka Lipe, Češka Kamenice, Koravski Zumberg, Müdling, Novi Jičín, Plzeň, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

1. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), id. Löwenstrasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 79, VIII. Lerchenfelderstrasse 52, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 52, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I. Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: nakup in prodaja ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, :: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::

:: Zamenjava in eskomptiranje ::

izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljkatve na dom sprejema restavratel „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)